

อุตสาหกรรมสะอาด วิถีใหม่อุตสาหกรรมอนาคต

นำเสนอโดย ดร.ปรเมธี วิมลศิริ

รองเลขาธิการ สศช.

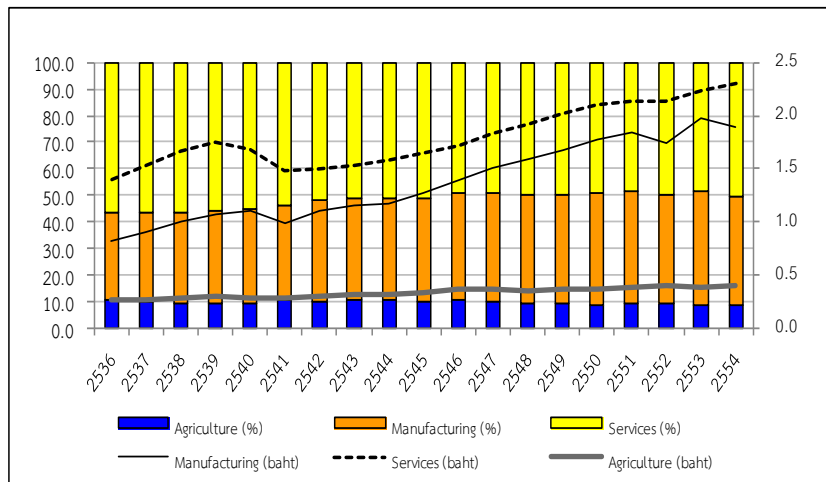
การประชุมประจำปี สศช. 2555
อนาคตประเทศไทยบนเส้นทางสีเขียว
6 กันยายน 2555 เวลา 13.00-16.00 น.

เค้าโครงการนำเสนอ

- ❑ ทิศทางของการพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคต
- ❑ Project champion
- ❑ การขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ
- ❑ การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสะอาดรายสาขา
- ❑ บทสรุป

ทิศทางของการพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคต

ประเทศไทยยังคงอาศัยภาคอุตสาหกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก โดยมีสัดส่วนต่อ GDP สูงถึงร้อยละ 42 โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2536

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขาดนวัตกรรม องค์ความรู้ชั้นสูง ต้องพึ่งพิงการนำเข้าวัตถุดิบและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ
มีปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

สนับสนุนให้มีการใช้องค์ความรู้เพื่อการเติบโตแบบก้าวกระโดด

อุตสาหกรรมสะอาดที่เป็นมิตรกับชุมชน

ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางสังคม

จัดพื้นที่/เขตอุตสาหกรรมนิเวศ

สนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมอนาคตใหม่ที่สะอาด และมีมูลค่าสูง

ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเดิมให้มีคุณภาพและยั่งยืน

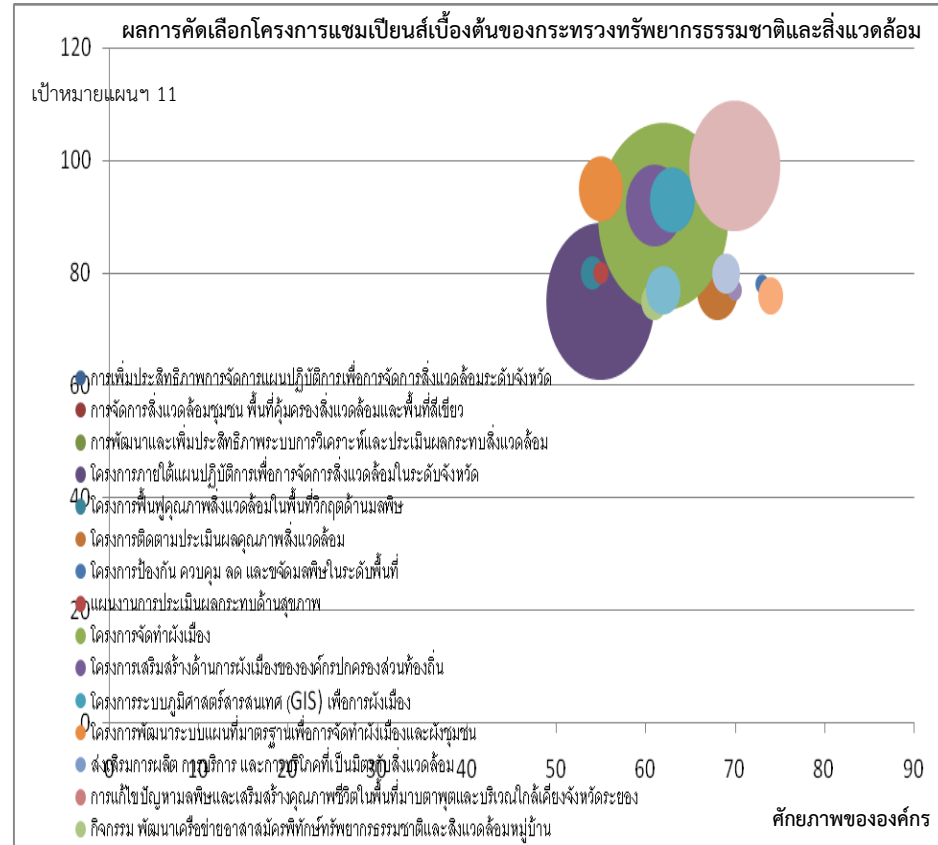
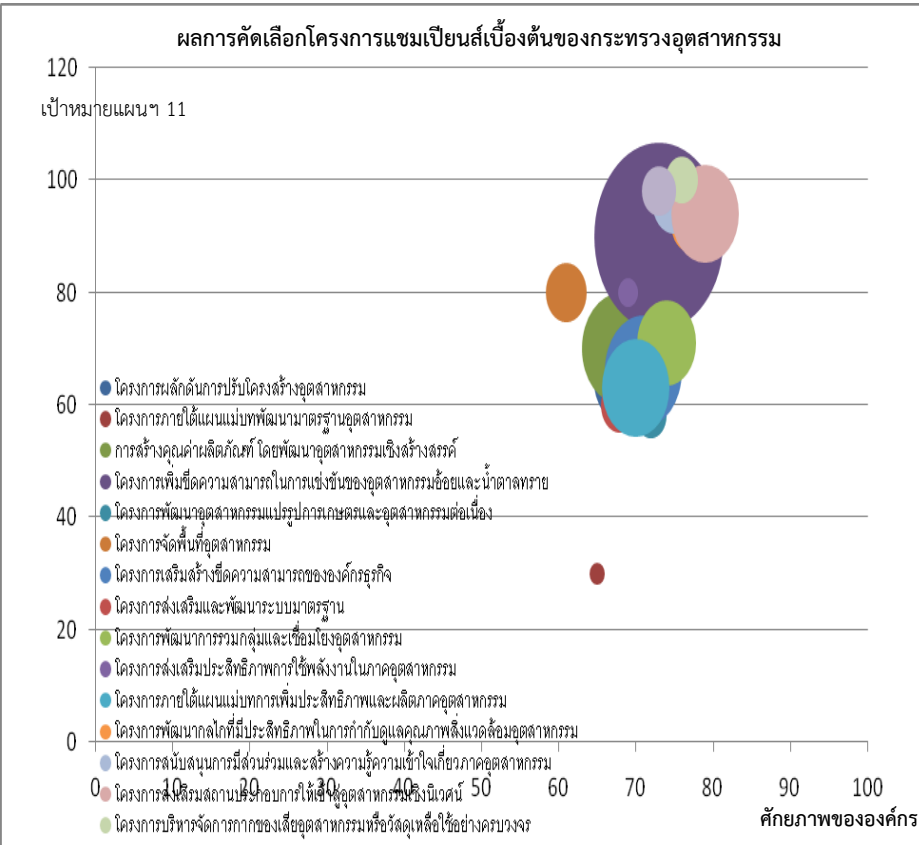
สร้างงานสะอาด (Green Jobs)

จัดปริมาณมลพิษที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

Project champion

การประเมินสถานการณ์ที่ผ่านมา แผนงาน/โครงการ ภายใต้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกลไกหลัก มีมาก ดังนั้น จึงต้องคัดเลือก Project champion ที่สามารถขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสะอาดภายใต้แผนฯ 11 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมาย โดยพิจารณา (1) ศักยภาพหลักขององค์กร (2) ระดับความสำเร็จตามเป้าหมายแผนฯ 11

ผลการประเมินในเบื้องต้นพบว่า กระทรวงอุตสาหกรรมมีโครงการแชมป์เปี้ยนส์ 16 โครงการ และกระทรวงทรัพยากรฯ มี 20 โครงการ ภายใต้ 3 ยุทธศาสตร์

หมายเหตุ: ศักยภาพองค์กร ได้แก่ (1) มีเป้าหมายชัดเจน (2) มีการสร้างมาตรฐานในองค์กร (มีกระบวนการในการดำเนินการที่มีมาตรฐานจนทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน และการสร้างบรรทัดฐานร่วมกันเพื่อให้เกิดความร่วมมือภายในองค์กร)

(3) มีผู้นำองค์กรที่มีศักยภาพและมีภาวะผู้นำ (จัดการกับปัญหา อุปสรรค ประเด็นท้าทาย และตัดสินใจดำเนินยุทธศาสตร์และโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ)

ระดับความสำเร็จตามเป้าหมายแผนฯ 11 ในประเด็นการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมสะอาด (ได้แก่ ส่งผลการเติบโตของอุตสาหกรรมสะอาด และควบคุมมลพิษจากอุตสาหกรรมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน)

การขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

ปัญหา

การลักลอบปล่อยกาก/ของเสีย

ขาดการบูรณาการเป้าหมาย
และการดำเนินงาน

การดำเนินงานส่วนใหญ่
ยังอยู่ในรูปแบบการศึกษาทดลอง

การดำเนินงานส่วนใหญ่จำกัด
อยู่เฉพาะภายในเขต/นิคมฯ

ความขัดแย้งระหว่าง
ภาคอุตสาหกรรมและชุมชน

การขับเคลื่อนขาดประสิทธิภาพ

ภาคีการพัฒนาขาดความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและ
การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

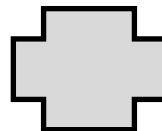
เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

ข้อเสนอแนะ

นวัตกรรมการมีส่วนร่วม
(Participation Innovation)

เร่งขับเคลื่อนการพัฒนา
เมืองอุตสาหกรรมนิเวศเชิงบูรณาการ

การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสะอาดรายสาขา

ปัญหา

ผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจ
ในมาตรการของรัฐและการใช้สิทธิประโยชน์

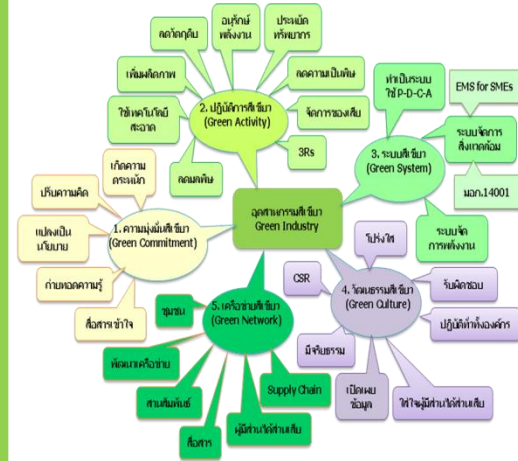
ขาดการส่งเสริมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี
ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และบุคลากรเฉพาะด้าน

ขีดความสามารถของผู้ประกอบการ
โดยเฉพาะ SMEs จำกัด

เกิดการละเมิดกฎหมาย
และความขัดแย้งในสังคม

ต้องมีการนำเข้าเทคโนโลยีสะอาด
ในขณะที่มีความต้องการมากขึ้น

อุตสาหกรรมสะอาด

ข้อเสนอแนะ

- เร่งรัดเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในมาตรการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสะอาดให้กับทุกภาคส่วน

1

- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาดในอนาคตที่ประเทศไทยมีศักยภาพมากขึ้น

2

- พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับ Green job

3

บทสรุป

แผนพัฒนาฉบับที่ 11

เน้นพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาด โดยฟื้นฟู แก้ไข ป้องกันปัญหา ปรับเปลี่ยนของเสียให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือมีมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า

แม้ว่าจะมียุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมครบถ้วนตามกรอบแนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาด และมีแนวทางและกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าวที่ชัดเจน แต่ผลการดำเนินงานโครงการที่มีอยู่ ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด และยังทำให้เกิดความขัดแย้งซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญเพื่อใช้เป็นประเด็นการเสวนาที่สำคัญดังนี้ คือ

- (1) รูปแบบการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ภายใต้กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่มีอยู่ยังไม่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับภูมิสังคมของชุมชน
- (2) ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาดใหม่ในอนาคตยังไม่ชัดเจน

WWW.NESDB.GO.TH

การเสวนาหัวข้อย่อยที่ 1

การขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

ผู้ดำเนินการเสวนา

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ กรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.)

ผู้ร่วมเสวนา

นายวิรพงศ์ ไชยเพิ่ม

ผู้ว่าการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

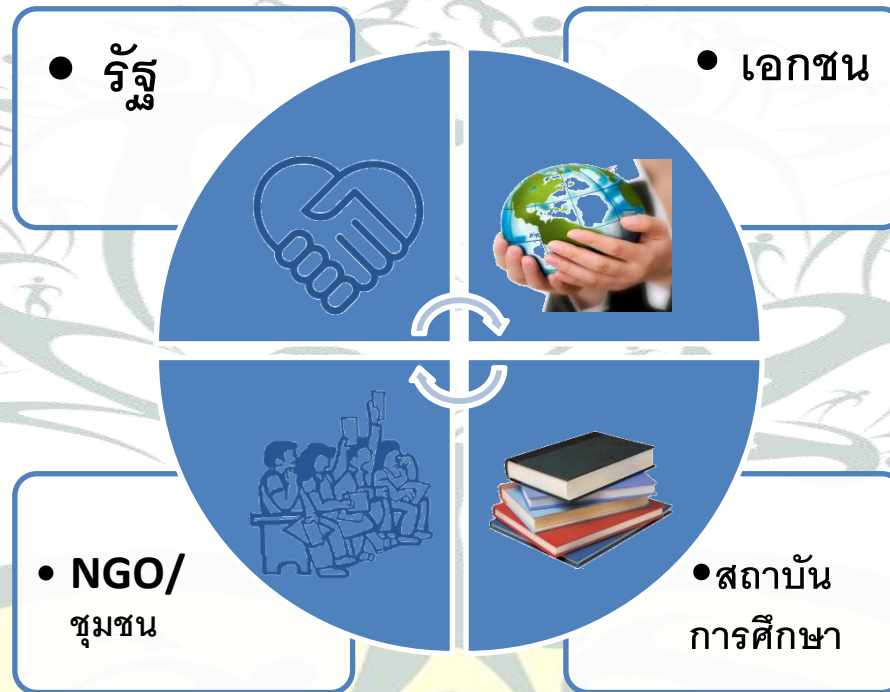
นายบวร วงศ์สินอุดม

รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ดร.บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์

ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

การขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ

นวัตกรรมรูปแบบการมีส่วนร่วม (Participation Innovation) ด้วยการสนับสนุนให้ภาคเอกชนร่วมมือกับภาคการศึกษา เป็นผู้นำในการดำเนินการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีอยู่ ไปสู่การสานสัมพันธ์กับภาคส่วนต่างๆ ของชุมชน

เอกชน

Social Enterprises
Social Investment
CSR

Social Innovation

สถาบันการศึกษา

นำระบบบริหารชุมชน
(รวบรวมข้อมูล ร่วมคิดวิเคราะห์
เกิดเป็นเครือข่ายภาคีความร่วมมือ
เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ

การเสวนาหัวข้อย่อยที่ 2

การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสะอาด

กรณีศึกษา อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ

ผู้ดำเนินการเสวนา

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ กรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.)

ผู้ร่วมเสวนา

นายสมบุรณ์ หอตระกูล	ผู้อำนวยการสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
นางสุทธินีย์ พุ่มกา	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
นางทัศนาศรี พิริยพฤทธิ	รองผู้อำนวยการสถาบันยานยนต์

การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสะอาด

อุตสาหกรรมปัจจุบัน

อุตสาหกรรมใหม่ในอนาคต

Green
Jobs

Green
Process
Innovation

Green
Product
Innovation

ไบโอพลาสติก
Solar energy
เครื่องมือแพทย์
อุตสาหกรรมสร้างสรรค์
(การออกแบบ แฟชั่น
อัญมณี สถาปัตยกรรม
โฆษณา)

กำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาดใหม่ในอนาคต

เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรให้สามารถรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ